

1
Önnis on se innimenne, kelle Jüddames
Kristus usfo läbbi ellab.

Ewef. 3, 17.

1. 2

Se on iirka üks suur arm, mi üks hing saab
üllväratud, ning tõe tundmisele tulleb. Agga
se on ka tösi et se keigeparram, ning ärkam
ärratamimme ning tundmine opalle weel
mitte meleparrandamimme, egga pattu spoor-
mimme, ja et weel hoopis teine asi peab seäna
juse tullema, kui üks hing peab jädaawat
önnistuot kätte jama. Sedda näme meie
mitmes kohhas pühha kirja sees; kui meie
lahti tehtud filmadega waimse seäna wisse
madata. Jofe ärranis näme meie sedda kol-
mandamas Ewefuuse rahwale kirjatud nama-
to peaturkiv. 14-17. salmist jadir. Seäl ütleb
te et partel Paulus: ma nirkutan omma päl-
wed meie jostanda jesiuse kwiituse pole, nelles
kein sügguwõrja taewas ja ma peäl nimme-
taxse, et temma teile annaw omma au rirkusse
järele, wägga kangew sada temma waimo läb-
bi seest pidelise innimeuse polest, et kristaw usfo
läbbi teie süddamette seer wairw ellada!

Mixopärrast pallaw siis Paulus ometti sedda
et kristaw usfo läbbi nende süddamette seer
wairw ellada? Sepärrast: atemna usfo teädis
et kein muud arjad meie süddamed ei wai-
äiete on jansi tehha, agga kui kristaw meie
süddames ellab, siis saab meie südda öiget
önnistust kätte.

Se üllew arsi, miw üks ülleväratud innimen-
ne siis peab tarra nouoma, ja miw pühha

waime ka püab meie süddamette sear toime-
tada, on se: Önnisteggia peab usfo läbbi nenda
meie süddamest minnema, et meie süddla
ja hing nenda temmaga saab ühhen datud
Et nemmad alleki temmaga kowon, ehk nenda
kui Paulus ütles: Jeesus peab süddame ^{ollama} ellama.
Ma tahhan sedda janna natuke ärra selletada.

Kui so süddla epalle emmam, surnu dehk rin-
ni pandud, waid ärratatud ning lahki, tehtud
sio pead ja ka middagit kätte sama, mis so
süddant täitab ning rõnuwtab. Ja se awsi mis
sind waib äiete rõnuwtada, on Jeesus. Temma
peab so süddamest tullema, ja usfo läbbi seäl
sew ellama. Sest ei ja küll, et pühhad kirjad
temmast tunnistawad ja et ja sedda laed ning
kuled mis temmast on kirjutud, ja et tulle
temma sündimisest, kannatamisest, surmast
matmisest, ülle tõusmisest ning taewa min-
nemisest saab näkitud, ja et ja sedda mitto
koda kuled, senni kui se pühhas so peaw
on, ja et ja sedda sio ommast peast ka tear-
tele waid üllar näkida; waid so süddla peab tem-
ma ennesega, ja temma ellamisest ning kan-
natamisest ellama tändimisega täiteld sama,
ja temma allandamine surmani, päälegi
risti surmani, peab nenda so süddant läbbi
stungima, et ja ommast armast jofandast
ning temma kannatamisest waid täpsis
süddamega ütelda, mis Tawet Jerusaleem-
mast ütles - Laut. 137, salm 5. b. kui minna
sind unnuwtan, - ah Jeesus! - sio unnuwtago

mo pariam, kärsi, iseenast ärra! Jägo
mo keel minno su-lae külge kinni, kui ma
sinno peäle ei mätle, kui minna ei lause sinno
hauad ennes keige üllema ko rõnuwtada!
Jeesuse õppetust kuulma, õppima, teadma
ning, sest näkima epalle mitte se awsi, mis
peäle ja waid late et õige järg so käew on.

Sest Paulus ütles selgeste: 1. kor. sam. 13. peat.
2. salm. kui ma woiaksin prohweti wisil
näkida, ja teaksin keir, sallajad asjad ja keir,
Fundmist, ja mulle pudu ko armastust
Jeesuse walto - sio ei alle ko mulle sest ühtegi
kasto. Ma sowin, et igga üko keir sedda laob
peaw ennast sion läbbi katsuma, ja ennes
käest küsima: kuidaw mo luggu on? kas
ma tunnen ning armastan Jeesust ja temma
hauad? kas mo süddla ka tunneb temma
ellamisest: mo seew? kas ma ellan ka uskuw
temma wessest? kas ma wain täpsis
süddame tündmisestega temmale ütelda:
Jofand ja tead keir asjad, ja tead et minna
sind süddamest ülle keiride asjade armas-
tan? Ma tean küll et mitto ristinnimesest
on kelle süddame Jeesus ellab. Ja mo süddla
täunab selle cest, et meie aial mitto tahhad
hinge on, keir täpsis asjajamisest seew Jeesuse-
ga ellawad, ja mulle on iwa sius rõom,
kui ma ühte nisugust ellawat jummal
templit näkha jään. Hgga ma tean ka,
ja ollen isse sedda tunda jannud, kui pea meie

ispenast selle arja polest waimu petta.
 Sest minna olen, pärrast sedela, kui ma
 sain üllerratud weel monned aastad
 ellanud, et mulle es olle ühtegi südlames
 Jesusest. Ma teadsin küll laulda ning
 näkida temma surremisest, wesse ning
 hawadest, ja mo maistur teadis ka, et
 inimenne ei wai muida õnfaru fada
 kui Jesuse wesse läbbi. Ja ma mõtlesin
 selle pärrast, et jehar, ja se äige arsi mo
 käer' allers. Agga ma petsin ennast; agga
 juure kurwastussega ning minno süng
 õnnesu sain ma pärrast ühtel õnfaru
 tunnil tunda, et mo südda es olle weel
 mitte sedela tunnud, mis mo maistur
 all tunda saanud. Ja ma leian ka iggas
 kohas nisuggusi hingesid, kellest ma
 pean mõttema et neile Jesu ja temma
 hawad ep olle weel mitte südlames ellamas.
 Ma ei rāgi mitte neist inimartest, kes
 alles lihhalinnud on; sest neist ep alle se im-
 mear panna, et nemmad ükspäinist wab-
 jausidelist arja peäle waatwad, ning
 palja korega rahkul on; sest et nende
 sedela tunnud ja kiuwine on, waid ma
 rāgin neist hingedest kes on üllerrata-
 tud ja kelle silmad on lahti tektud. Nendegit
 sear on monned, kellel õnnisteggia ning
 temma seppitamimne ennam peaw, kui

südlames on. Agga neist on kasta, et nem-
 mad - kui naad walle mõtte missega arua-
 wad, ennestele Jesu südlames ellawad -
 ins koid, kui kiusamist aeg tulleb puhkas
 omma tundmist Jesusest, mis nende
 peaw on, ärraxantawad, ja et nende tund-
 minne mitte wasto ei pea. Sest sel aial
 peab agga ükspäinist se tundminne wasto
 mis südlames on, ja mis inimnesse südda
 Jesusest ning temma pinast on tunda sa-
 nud ja weelgit tunneb.

Oh! se on ükspäinist kahjo, kui need hin-
 ged, kelle juures õnnisteggia on kopsutanud
 ja weelgit kopsutab, temmale südlant
 lahti ei te, ja ei laste õnnisteggia südlames mitte
 temmaga tuttauwaru teha agga taga iikhen-
 dada. Siis nemmad jäuad ilma täisist
 ellamisteta ja ei sa ühtegi maistoda neist
 õnnistadest, mis inimenne Jesuse arsa
 lamist seer waid tunda ning maistoda.
 Ja se keige wõlem arsi on weel se, et nisuggune
 inimenne, kes mitme aasta seer ennestele
 kirja luggemist ning kuulmist läbbi, suust
 tarkust ning kirjatundmist Jesusest ning
 temma õppetusest on rājanud, wimars sedela
 tundmist, mis omesti ükspäinist ta peaw on
 südlames tundmist seer aruab, ja ei tahka
 uskuda, et õnnisteggia ep olle weel mitte

Dank-

ta siidlamer ellamaw. Kust se tulleb? se
 tulleb sest, et need oppetused mis sa alles luggu-
 nud mitme kuulmuse ning luggemise
 läbbi sulle on nenda tuttawaks saanud, et sa
 mäistaw neid töeks armaw, ja sei mättä led
 ning usjud, et keir peab nenda allema,
 kui sa alles oppinud. Wähhest on ka so
 siidla luggemise aial armõppetuse
 wäe läbbi ligutud saanud. ja sa hurrad
 siis kotte mättema et se keir so siidlamer
 peaks allema mis sa alles kuulnud, ja mis
 so peaw on, ja et sa küll tunned, et so tund
 mine jee so wäe pole mitte ni wägge,
 et ta jouab pattud ärrawoita, waid nääd
 et pat alles so seiw wallitleb, siiski ei tak
 ka sa mitte wõkuda et sulle siidlamer
 tundmine alles puudub, ja et sa weel il-
 ma jesus- ning temma werreta oled,
 se on et jesus ja temma werri, ep alle weel
 mitte usso läbbi so siidlamer ellamaw.
 kui nüüd so luggu nenda jääb ja sa teed
 omma siidlant kõuraw, et pühka waim
 ei woi sulle tunda anda et sa ennaft pet-
 tad, sepärrast et sa ei takka seidla pettust
 tunda, ja sinna sinna sel wisil ei sa mitte
 ellamad tundmist jesusest nähte, siis saab
 so hinge luggu kord korralt santimaw,
 se nattuere ellamine, mis üllewärratamis-

7. 5
 se läbbi so siise tulnud, raub ärra, ja wi-
 maks jääb sulle ka se janna sest ristist ja sest
 õnnistusest jesusse werrew, mis sa mitte
 accga alles ilma siidlamer tundmisteta kuul-
 nud, so meles aluaw, jenni kui sa seidla
 hoopis ilma kasjota kuled. Agga se on siis
 üür wacne hinge luggu. Siis on sulle se
 nimmi, et sa ellad ja töeste alles ja tunud.

Oh peaksi sepärrast keir üllewärratud
 hinged jesusse ristust, waimo wasto janna
 kulekiruwa jäma, et naad omma töest
 siidlamer luggu, tunda jaastid, ja mitte enne-
 mine rakkule jäma, kunni jesus nende
 siidlamette sear ellaw! kui õnsad leexid nem-
 mad siis allema, ja mis ello, walguft, tät ja
 armo leexid nemmad siis seiw õigew jesusse
 osasamisest tundma. Sest jesusse ellamin-
 me siidlamer ep alle wisiste mitte üür pal-
 jar ehk tähti, janna, mis ühtegi ei tähhen-
 da, waid se on üür töisine ja wägga kallis
 asti, mis ristinnimenne waid tunda ning
 peab tundma. ja ni pea kui jesus wso läbbi
 siidlamer ellab, siis tunneb ka siidla õnsal
 wisil temma liggiollemist ning armaw-
 dust. Agga jessamma kalli oppetusega on
 jessamma luggu, kui mitme mu oppetuste-
 ga: kui so siidla ep alle sest weel ühtegi

Tunnuv, siis lo moiatas ei woi ka sedda
 ärratunda. Sa ei usju mitte, ja ei waigit
 uskuda, et se asti peaw nenda allemä,
 kui need pühha kirjja seinnad sulle selgeste
 tunniotawad. Sest se on nago ürw marjule
 pandud Manna, ja kui ürw asti, mis ürw
 ki ei tunne, kui agga se, kes sedda kätte
 saab. Sedda nääd sa kui sa neid innimesi
 oieta tähhele panned. Jugga ürw aruab emme
 sele Jesust süddames olewad. Agga siirki
 on nende ellamine ürw selge tunniotaw
 selle wasto. Monned ollawad ni fugguste
 pattude seer, et sa selgeste waid nähha, et
 Jesunnatse ma ilma wüest nende seer, kui
 war matta nahua seer omma fääd teeb, et
 sulle akhastus ning jällestus peäle tulleb,
 kui sa nääd et ni fugguse need tohhiwad
 ennast Jesust krita. Teised jälle ei arua
 git sedda tarwis minnewad et Jesus
 nenda peaw süddames olla, et südda
 tedda tunneb, ja kui naad sedda ka kuul
 wad ehk lugguwad, siis lähkäh se ühheest
 kõrwast siise ja teisest jälle wälja, ja nem
 mad jäwad ni tuimaw ning riobmaw
 kui naad enne olud, ning ei wotta git
 ennele ni palju aega selle arja peäle
 mättelda. Sest on küll nähha et ni fuggu
 sed wärsed hinged aruawad sest küll sawad
 kui nemmad juga üttelewad: mul on Jesus

süddames, ja et nemmad ei teagit, mis
 se sanna tähhendab. Kui naad moiatasid
 mis naad räkiewad, siis peawid nemmad
 häbbenema omma tuima süddame luggu
 seer üteldes: mul on Jesus süddames.
 Sest kui Jesus süddames ellab siis kaub tuim
 tus kähhe ärra ja südda tunneb temma
 armo. Teiste küdaw se ka waiw alla, et Jesus
 süddames oleks, ja südda ei tunne ka sedda
 mitte. Se on jo ürw waimatta asti. Teiste
 kui so südda ka enne keige luggemisse,
 palwe, kirjule käimisse ning tuimata
 armo kuuat käimisse jures ni tuim ja
 ligutamatta olud, et so südda sest epalle ühte
 gi kowso tunnud, ja et so südda ka keige
 selle mau, jures omma ello passandada, ning
 keige omma tundmist. jures inka küll
 maw ning tuimaw jänuv, siis lähkäh
 so südda omesti sest silmapilkumest teisew
 kui so õnnisteggia omma huuade ning
 kannatamisse kui aga so süddame fittette
 astub ning senna siise lähkäh. So südda
 saab wawsi ühte tärsist ning õnset tund
 mist Jesusest ning temma pinast kätte
 lähkäh pehme ning tunneb õnnisteggia
 liggi allemist. Siis lõppeb se waanna tuim
 keige ning külm hinge luggu. Jesus se
 kannatamine tungib senna süddame siise

temma armastus süllatab so südlant
 ärra, temma werri, teeb südlant pehmeks
 ja temma armastus täitab so südlant
 ni ehkawa tundmisega et ja omma õnnis-
 tegejat nüüd mitte ei woi nenda unust-
 tada kui enne. Midela ennam nüüd õn-
 nistegeja waib ennaft sulle omma armas-
 tuse ning kannatamisest seer ilmutada,
 ja midela ennam ta so südlames waib
 ellada ja so südlant omma ke wõtta: sedda
 ennam, tungib temma armastus, et ta sind
 ni kalli hinnaga lunnastanud sinnosist,
 nenda et ja siis iggal ajal, käies ning
 seistes, tööd tehkes ning hingades, sües
 ning juus, maggades ning walwades,
 koddo ning reisil peäl, üksil alles, ehk teilt
 inimeste seltsis, temma armastust mäle-
 tad, nenda kui alles temma kannatamin-
 ne sinno silmade eest sündinud. Temma
 werrine riuti kui tungib siis sinne ennam
 so südlame siis. ja kui jesus nenda so südlant
 on wõtnud, ja wõso läbbi so südlames ellab,
 siis läkkäwad sulle keis mu arjad, ni wenne
 so meles kallid aljad, alwaw, ja wimaks on
 so luggu nenda, et ja ei takha muud teada,
 kui jesus ristil, nenda kui Paawil ütleb.
 — kal. nam. 6. peat. 11. salm. ärgo sündno sedda
 minust, et ma peaksin kütlema muust asjast
 kui agga meie so sanda jesus ristil ristil
 kelle läbbi ma - ilm mulle on ristil lödud, ja minna

ma - ilmale. Seft kui ja alles, nenda kui Tomas
 omma so sandat ning jummalat leidnud, siis
 ja hakkad tedda ka südlamest armastama,
 ja temma häwaad läkkäwad sulle ni armastus
 ning kalliks, ja so sinna temma kannatamis.
 Seft ja temma armastuse mälestus ja tun-
 mine, ni maggusaks, et ja ei tea taawad egga
 ma peäl ühtegi, mis sulle riuti lödud jesus
 jarnane peawo alles, kelle seer keis jumma-
 la täius ellab. Siis ja hoiad keigest südlamest
 jesus ning temma häwade pole. Need on so
 südlant wõtnud, ning iggal ajal seer aia ko
 temmaga ühtendunud.

Kui ja nüüd usku ning waimu jesus
 kui omma Leppitajat alles äiete tunda saanud
 ning, temma werris walloga südlamest
 wõtnud, ja sind peawo ühte kotta wõtama,
 kus ja ei jääks ennam, ühtegi ommaft
 hinge sübbast wõluda, ja sulle ep alluwa,
 mitte piibli, egga mu rannat, kui ja waisid
 midagid temmast luggeda, ja ja allesid
 üwa üksi, ehk ni suguste inimeste seer
 ellamees, kennete ja ei wais ka mitte ühte
 sinna temmast näkida, siis jääb seest peest
 se maggus mälestus temmast, ja se armastus
 temma ning ta häwade wasto, ja se kindel
 hoidmine temma pole, so südlame paigale.
 ja kui ja peawo kümmes, ehk kakkes kümmes
 aasta pärrast taggasi, tulles omma de tutuade
 ja sübbade juure, ja neimmed wõttasid so
 kääst küsida: kuidas nüüd so südlame luggu,

Laut

on? kas so hing weel õnnistegogia palohuialo
 juis ja peakid küll häbbige, agga omette
 ka täeste waima üttelea:

Ta amma on mo südela

Õh' ellan, sursen teäl.

Ta kandis minno hädda,
 se tal, kas riiti peäl.

Sedda armo kingib sulle õnnistegogia, kui
 ta usso läbbi südela mes ellab. Temma ella
 minne südela mes amma meile ühte täisf
 ning, ka jädaawat õnnistust. Sepärrast
 nimmetab jesus omma ellamist nende südela
 mes; kas tealla armastawad: ello arseme tegge
 missew. wata joan. 14. peat. 13. Jalm. Et meie pea-
 me maistma, et ta mitte üw päinid wähest
 ühte korra kui, wäöraw ei tahha meie südela
 maste tulla, egga, nenda üttelea - omaiale ei
 tahha jäda, wardet meie südela peab temmale
 ello arsemeks jäma, kui see ta wuib ellada.

Kui nüüd jesus usso läbbi so südela mes ellab, juis
 on so südela temma tempel, ja juis hoiaab temma
 ka omma templit ja ello arsent ennes ja om-
 made haawa de juwes, ja so südela tunneb juis
 ka iggapäwa temma armo, ja rõmuwtab en-
 nast temma ar meurtusest ja temma ka nna
 tamisest ning piinast. Ja juis on so südela mele
 ka üw iggapäwane taidus, ning pühha waim
 juhatab sedda ka ning tulleab so mele keir-
 mis jesus on sinno õnnistusest teinud ning
 õppetanud. Se läbbi lähhäb juis so luggu igga
 päaw õnsamaks ning parnemaks; kui jesus

nenda so südela mes ellab ja sinno jofandon.

Agga ni kawa kui, so südela epalle weel mitte
 äige usso läbbi jesussega ühendatud, ja epalle
 weel äiget ellawat tundmist ta küest jannud, ep-
 alle kas so luggu, weel mitte äige. Sedda näkse
 mitmest hingest. Monned hinged on üllwärra-
 tud, ja otsewad rahho omma hingele, lahkuwad
 ka ära ammadest oma- ihme sübbradest, ja näit-
 wad ennast nenda üllar et sa hakkad lootma, et
 neist peakid ühted täisfised riitiinnimast
 ja tuggewad armastajad jama; agga monni-
 korra ja näad et nemmad ürrikast aia pärrast
 jukka taggasi lähtwad, ja ei kõndi ennam,
 mitte jesussega. Nenda kui meie joan. 6. peat.
 66. Jalm. loeme. kust se tulleb? Naad ep alle 17
 mitte äiete üllwärratud, et naad allesid omma pat-
 kust ning ärrarikatud hingel luggu äiete tunda
 ning maista jannud kui tarwis meile se õnnis-
 tegogia lähhäb. 17. Nemmad ep alle seist ispoigaw.
 seist mitte hoopis lahti peawnud, ja ep alle ennast
 mitte äiete tunda jannud, kas keigest äigustest
 jummalala ees ilma on, ja kettel ep alle ka ühte
 gi rammo ennast ätada. 3. Agga iskäranis
 on se nende wigga, et nemmad on sellega,
 rahhale jännud, et naad üllwärratud ollid
 ja nathure patto hädala tunnud, ja andew
 andmist otfind, ning ka froorti jannud, ja juis
 head nauud pidelanud, agga nende südela on
 juiski tühjaks jännud, egga jesus ja temma kan-
 natamine epalle mitte nende südela mes tulumud.

Armo -

Sepärast on nende ärratamime kadunud
 ning nende walguw ärrakustunud ja nende
 meeleparrandamime käwfile jäänud. Seft se
 on täski: ni kama kui, so siidla ep alle weel tun-
 nud kui ärrarinnutud temma luggu ilma
 jesuseta, ja kui suur jesus armastus pattuste
 wasto on, ja ni kama kui sa ep alle weel mitte
 temma werre läbbi kui iisrmaene pattune tem-
 maga ühhen datud, ei sin ni, ka weel mitte
 ennast selle peäle taetada, et sa wakkheppa mo.
 õppetuse wäega saad ligatad, ja et sa rihtinso
 õppetuse täer armad, ja iilwa ärratud alles,
 ning jesuset rahwa pole hoiad, ja nendega
 ümberkäid, ning head nouud siidlamer
 pead, ja nenda wiisi ennarn. Seft ni kama,
 kui so siidla ep alle weel mitte õnnisteggiaga
 ühhen datud, maid alles temmast lahkutud
 ei alle so luggu weel mitte õige. Seft waen-
 lane waib sind siis weel saälada, nenda kui
 meie õnnisteggiat ütled. Seft on meile monned
 kuuwad awjad piiskhar kirjaw iilwa pandud
 Tamaw jättis Paulust maika, ja wöttis siidla
 ma- ilma, miis miis on, armastada. II. Tim.
 nam. A. peat. 10. jalm. Wigellus ning Hermodenes
 mendasammoti. II. Tim. 1. peat. 15. jalm. Alexsan-
 der ja Tiotreuer lahkusid nenda tõe tee peält
 ärra et nemmad testajawogit jäid. III. Joern nam
 q. 10. jalm. Seft ei sa siis mitte küll, et teistele

15. 9
 kellega sa ümberkäid, jesus siidlamer elleb,
 maid sa pead teoda ka ise omma siidlamer
 sama. Sa pead ise kui waene pattune jesuset
 jure tulleina, ise armotemna silmade eer
 leidma, ise temna werre wägge omma siid-
 lamer tundma, ise temna awja samisest siis-
 ma, ja ise teidla tundma. Seft iggaüw peab
 waima üttelewa nenda kui Paulus: ma tean
 kelle siis ma usun. Ja kein need täskuseid
 rihtimime sed ning wakkheppu hinged
 peamad ni saggused allema, et nemmad om-
 ma õppetajalegit waimad üttelewa ning tun-
 nitada: meie ei ussu ennarn, sinno kõne
 järast, maid meie alleme ise ellawalt tunnud
 et jesusane on täeste se ma ilma õnnisteggiaga,
 Kristus. Joern. nam. A. peat. A2. jalm.

Ja kui se awsi siidlamer födele on, siis küid
 ja rihta ulla tee peäle nei õnsal riisil edelasi.
 Ja kui se walguw so siidlamer paistad, et sa allati
 mäkkad miis jesus so eest on kannatanud
 ja miis pärast ta sai haawatud, siis õppid sa
 isepennast ka iisrma ennarn, tundma, ja ei
 pea ka enneest ennarn, luggu, egga tota iis-
 ennese peäle, maid õppid igga päiw ennarn tund-
 ma, et sulle jesus arm, jühketa minne ning
 hoid minne igga silmapilt. Armiis on, ja
 saad omma meles iisrma ennarn, wacse ro
 pättusew. Agga salila ennarn, ja hoiad
 õnnisteggiat pole ja ei lewst ennast iisrma
 awja läbbi temna armastusest ärralakkutada
 kuisa siis ka peaksid naggema et paljo hingesi

niidaksid huema hulka pole pöördä, ja kui se
 ka peab sündima et jesusse ommaksed teedle
 makhajatid, nende kui naad temma kannu-
 tamiuse aial teedle makhajatid, siis sa segitjar-
 rast hoiaksid temma pole ja jääsid temmale
 nendega truiks, kes temma ristis alla seisma
 jäwad, et neid küll piisut on, ja mõtleksid,
 ma lodan sinno peäle, ei sinnuft taggane.
 Algo siis ka et sa teaksid et sa jesusse pärrast
 hõlbi ning teotust, nälega, wacust, ning
 allastust saaksid kannatada, ja sa teaksid ka,
 et kui sa teedle wõttaksid makhajatta, et siis
 au, ning rikkus ja reiruge, uueksa põlli
 sin ilma, so rätte tuller, siis sa ei leeksid
 mitte pehjo nau piddamaw, mis sa peaksid
 teygema waid sa leeksid mõtlema: enne-
 minne ma tahhan jesusse ja temma rahwa-
 ga teotust randa, kui patto rõmo osaks wõtta,
 ja sa leeksid kwiituse teotust sine mees warra-
 duks aruamaw, kui ukte kinnigriini
 warandust, ja kui keige ma-ilma waran-
 dust. Eb. 11. peat. 15, 16. salm. Kui so luggu siis
 nenda on, siis sa ei hoiqit enam, neis ma-
 ilma asjadest, ja sa ei laste ennaft enam
 midä wõtada nende läbbi, waid laste, ukruft
 ahnust ka sa waidad talle merrega, sa nenda
 saad sa hoiwad et sa mitte taggasi ei põra
 waid jesusse kwiituse ommaksed jändä ja nenda
 jäda.

Se on siis juba üks juustast, ning siis
 kaaso, mis kummanamuse wäät on. Sest
 mis aitab se keige parram oitfe, kui pu ei kan-
 na wilja, et mis kaaso on jett, kui sa härti
 jaakse, ja laste ennaft pärrast jälle keeloa,
 tae sanna kuulmaft, ning jääd seisma?
 Sepärrast ütleb jesus: kes truiks jääb et hani
 selinnane peab õnfake sanna. Se inimenne
 kellel jesus süddames ollab, on siis juba selle
 ewja poleft õnnis, et ta truiks jääb. Agga tem-
 ma õnnis põlli läbbib meel enam ilmsiks,
 kui sa selle seest pidelis süddame ello peäle
 wata, ning temma imberkäimist jesussega
 tähhele panned. Misugguse inimeneft luggu,
 kes ennaft hoiwis jesusse ommaks annus ja
 temmaga tõstuse osajumist sees ollab, on pajo
 õnfake, kui teiste inimeneft luggu, kes ennaft
 ep alle mitte hoiwis jesusse ommaks annus. Sest
 kui jesus misugguse inimeneft süddames ollab,
 kes ennaft ta ommaks annus, siis jääb tem-
 ma süddame luggu õnfake, rahholisese ko ming
 ühhetawasaks, sest et ta jesusse ning temma
 hamadega wõso läbbi on vähemata. Agga
 hoiwis teine luggu on jellel, kellel jesus mitte süd-
 dames ei ella. Sest misuggune tunneb küll
 ka makhest ukte magusast tunnistist temma
 armust, agga se tunnistinne ep alle kuigit
 kauaw, ta kaub jälle ära, ja misuggune inmi-
 menne peab siis inka tuimtuuse ülle kaabama
 ja temma süddale jääb jälle niimaks ja nenda kui

Dor-

Õnnisteggiast arralabhtud. Agga seinni-
 menne, kellel Jeesus süddame ellu saab igga-
 päev ueste temma liggiast, armo ning
 heldust tunda, ja ta südda saab inna ueste
 temma uesega rõnnatud, kinnitud, ning
 elluast tehtud. Ja se on ka süddame ellu ast
 märga tarvis. Seft se epalle küll, et ja teada
 eile, ehk tuncile, ehk monne päeva eest temma
 uesega alla süddames tunnuv, waid ta peab so
 süddame paigale jäma ja iggapäew sulle liggi-
 olla, ja so süddant ueste omma uesega
 ripputama, kui sulle peab äige järg kiusalle
 ma. Nenda kui üks ellu inimene ei wai
 mitte ilma hingamatta elada, nenda ei wai ka
 üks ellu südda mitte ilma Jeesus ning temma
 ueseta alla. Jaggaw südda, mis üks korralda
 äiget ello Jeesus uesest ning surmast on,
 kätte laand tunneb ka küll et ta ei wai miida
 korralda. Ja igga wõtab inimene kes
 südda teab ning on tunda saanud, nuttab ja
 ähkeb, kui se tundmine tale puudub, seeni
 kui ta südda jälle waasti. Õnnisteggiast ning
 ta häwade se tunda saab. Õnnisteggiast
 on ka ni armalinne et ta ni sügguse hinge
 liggi tulles. Ja kui ta ka alle wõtab suust
 pärsest ennest naturest wai ka naga war-
 jule häidmid. Siis ta annab ennest jälle tunda
 kui ta süddamest teada iggatse. Ja sel wi-
 sil waid ja siis temma süddame ning um-
 berkäimise jäda, ja se läbbi ühtõnfa

19. 41
 süddame luggu, kinni, piidleda. Agga seina
 juure lähkäs tarwis et Õnnisteggiast so südda-
 me ellab. Seft miida ep alle se mitte äiete
 temmaga ühkendatud, egga wai temmaga
 ümberkäia, waid lahkud inna temma pära,
 ja ei wai ka iggas paigas, ni ka ddo, kui
 ka wäljas ta peale mõtelda. Kui Jeesus ep
 alle so süddame ellamar, siis so mõtled lähwad
 laiale, ja so silmad ning kõruwad, watawad
 ning kuulwad puhto sedela, puhto teistawja.
 Kui so luggu nenda on, siis on wägga hea,
 kui sulle üks juhataja on, kes sind jälle
 äige tele aitab ja Õnnisteggiast ning temma
 kannatamist so meele talletab. Seft ni wai
 kui Jeesus ep alle wai miid so süddant en-
 tele süngis wõtta, ja ommad uesised ka-
 wai seina siise kirjotada; siis unustab — J
 ja teada ja temma häwad inna wai wõtab
 ja se ümberkäimise temmaga jääb motta.

Agga se lähkäs warsi, parsemaks, kui
 Õnnisteggiast ning temma piin, so süddamest
 tulles, ja se õppid teada ristipu külge äiete
 tunda, kuidas ta sinno eest kannatamud.
 Seft ni pea kui ja woid sügguse süddame tund-
 misega ütelda: Sa olled armaw Jeesus Krist
 Mo su wõst surma läinud, ning olled hädela,
 waeuast mist mo hinge kaswus näinud.
 Sind teoti, ning waeuati: — siis ja wõttad
 teada ka palluda: oh te et sinno häwad mulle

Jauvad abbins keir. hädla seer, mo siiddant
jahhutawad. Ja seist aiaist häkkub siis se
önnis ümberkäimmine temmaga, mis
ääd ja päuad, ja iggaweste durib.

Täsi küll! keir tunnid ep alle ühhefuggused,
ja so siiddantundominne ep alle ka mitte
ikka ühhefuggune. Monned tunnid on
teiste ees önsad. Seist monnel aial sa waldad
omma siiddant temma ees wälja ja räxid
temmale keir omma siiddant luggu ütles,
monnel aial sa rummadad tedla kui
tedla jofandad, kes siid on teinud; monnel
aial olle sa omma waimu, nenda kui
joannes ta ristil al seimaw, ja so luggu
on nenda kui näi: siid sa tedla omma
silnade ees surrewad ja hinge teidwad.
Monnel aial on so luggu ja so tundmin
ne nenda, kui Petrus, ja kobust ning
joannes, luggu ja tundminne oli, kui
jesus nende ees sai ärraselletud, monnel
aial on so tundminne jälle nenda, kui
nende jüngeritte tundminne oli, kui jesus
te peäl nende jure tullid, et so siidda so sear
pället, monnel aial on so tundminne
ka nenda kui Toma tundminne oli,
kui ta jofandad näggi. Nifuggused aial
on se ümberkäimmine selle wallomekhega
ni önnis, et ta so siiddant rõnuwad, sulatad

teidab ning allandab. Agga nifuggused tun
nid, et sa temmaga nenda kui teinaw olle
ep alle mitte iggal aial. Agga segit pärast
käid sa ikka temmaga ümber, kui ta täste
so siidda mes ellab, ja keige ihtaliko so ning
teggu jure on so siidda so liggiolluwa jähkaga
kauw ja käib temmaga önsal niisil ümber, et
küll teiste inimmesid siidda ei wai nähta. Ja
nifugguste önsade tundide läbbi, kui önnis äälud
sääb so siidda ikka ennast temma pole tõmbata,
nenda et sa allati temma pole hoiad ning tema
armust asja saad.

Se läbbi tähtsib siis so olla minne läbbija ke ja
lahkew, ning so ello päuad jäuad önnistuse
päuaw. So on on siis so siidda mes ning so
maias, ja se wee kaco, mis öwab iggaweste
elluse on siis so siidda mes. Ni pea kui sa siis
jannutaw waid sa isse selle ello-weega omma
janno kustutada, ja sulle ep alle tarwis ata et
iks teine tullid, kes sulle wet seist wee kakuust
toob. Agga need inimmesid, kellel jesus ep alle
wee läbbi siidda mes olla mes, ei wai ka mitte
isse seist ello wee hallikust wotta, seist se talleb.
Et nende önnistaw ei durid mitte kauema ke,
kui nemmad önnisteggiast luggewad ning
kuulwad, ehk teistega temmast näxiwad,
ja temma armastajutte seist on. Kellel
jesus siidda mes ellab, küll se teab, kui daw
te luggu, alud enne kui jesus ta siidda
messi tulnud. Küll ta teab, et tale wälhe

hea ning armav. Tuud minne süüdamas
 alnud, kui ta teiste hingedege korv alnud,
 agga mi pea kui ta neist ärralahaunud, ja
 jälle üksi jäänud, et ka siis se tundmine
 süüdamest on ärrakadunud, ja et se tund-
 mine epolle mitte paigale süüdamas jäänud
 kui ta omma ihkolikko tö kallal alnud, ja
 pole agga jäänud luggeda, ehk taulda ehk
 middagid kuulda ommaist õnnisteggiast.
 Seeb se on mispäraast mõned hinged ei
 uoi mitte küll kuulda ning luggeda, ja
 hõrramad mõtlema: ollexin minna siin
 ehk jälle elama, kui ma waiksin eunam
 kuulda sada, ja waiksin ühtest raggadid
 sest teise miina; ehk kui mulle epoller
 mi paljo tööd, ja kui ma waiksin allati
 usklikutte hingedege korv alla, küll ma
 siis waiksin õnnis ning rõnuw alla!
 Nisuggused hinged on kui need kiinud
 pihued, ja kui ühted lõmad, kennel epolle
 emele seer namno egga ello. Nisuggustele
 on agga mi kacca ello ning saia, kui teised
 nendele saia anduad. Nimmad on kui iku
 ahhi, miw agga mi kacca saia peab kui ta
 läeb ketud, ning tulle seisse pandud. Kui
 ta luggu nenda on, et tulle emele ep
 alle süüdamas pötlema egga elama, siis ep
 alle ka immeks panna, et se walguar, kellet
 õnnisteggia Matt. nam. 5. peat. 16. salm räkis
 epolle paistmar.

Walguuse käima, on üko süst, kallis ning
 larwelime asfi, ja iggaüks, kes ennaft jär-
 mala lapses ning õnnisteggia omma kor ning
 armastajaks aruab, ja tahhab et teised git imi-
 mesed peauad teada ka seer aruama, peab
 ka walguar fõsanda seer allena ja walguuse
 käima, ja ennaft keikis asfiar kui jummal
 laps illes näitma, siues ka unatusest, peat-
 tusest; tundmusest, pitkas meles, helduusest, er-
 mastusest, mis epolle jätalin. 11. kor. 6. peat. 4. - 10.
 salmist sadin. Küll nisuggune elu minne saas
 neist git tähele pandud, kes aller uskmatta on,
 ja jätaw ennam, keikso kui mitte jutlust.
 Sest kui need, kes ennaft ma ilmaft on lahku-
 nud, ennaft wätarfid ma ilmaft ilma wiggate
 pidada, ja omma ellamusege talle heud kanded
 kuulutada, kes need on kotonud pimmedusest
 omma immelikkoo walguuse jure, ja kui nende
 ello jesuse ello jarnane saas alla: siis saas õnnis-
 teggia te läbbi auustud, ja uskmatumad saar-
 fid ka se läbbi normitud, ja nende peale kottud
 moistatud, et nemmad peaxfid hitmili makka,
 heitma ning jummalat ka in meadama, ja
 illestunniwama, et naad jesust weel mitte ei
 tunne, kes walikude seer ni wäggeu on, ja
 nende seer elleb. 1. kor. 14. peat. 24, 25. salm.
 Agga mis on senna jure tarwis? et jesus
 süüdamas elab, ei mitte ennam, ei mitte wäch-
 hem. Kes teada ükso korv äiete uskuw ning
 waimiw on maadnud, ja süüdamest wõtnud
 sel wifil kuudar ta meid on tunnar tanud ja astud

gdon

Se jääb ka temma sarnatseks, nenda kui
 temma olli se sinnetse ma-ilmav, ja
 käib temma jäljede sees, ja misuguse in-
 meste elluviisest paistab igga wiisi peäl
 kivistuse meel wälja, ja misuguse in-
 meste kõnne ja teudning kumbed näitwad
 illes et õnnisteggiapiin ja temma hawad
 on ta südalameste tunginud, ja et ta südda
 temma armastusest on ärrastatud ja
 pehme tektud. Kus tuloke ei wai waijale
 jada, waid hääkab paistma. Nenda on kee
 jesusse armastus. Kus, se ürkond on so sü-
 dant täitnud, siu jääb ka so ikko se ar-
 mastusest läbbi tungitud. Se lihhali, ning
 keege ja uhre, ning julge meel ning need
 ma-ilmasarnatse kumbed jääwad jesus-
 se ning temma uesse ning surma wäe
 läbbi nenda ümbermudetud et so meel allan-
 di, kuuks, taifawseks, maddaluse, häbbilikuks
 ning armastajaks jääb, ja so kumbed laps-
 selikuks ning kaunikuks ja heaks jääwad.
 Ja et ja küll meel ühheks maaseks pattuseks
 nädelaw lapses jääb. Siiski, näkse so olli
 miusest et ja õnnisteggi sarnane alle,
 ja ma-ilm, peab tundma, et se mis so südda-
 mas on, ürk tõsine arsi on, ja et õnnis-
 teggi need keige waelemad pattused wäib
 õn faw Jummalal lapses teha, kui
 naad agga enna et hopis ta kätte andwad
 ja temma hawad õppiwad tundma.

28. 14
 Sepärrast ollen wägga sowida et reipuller
 ärratud hinged peaksid õnsal wiisil jesiuse
 ennesega äiete futwaw ning temmaga
 nenda ühhendatud sama, et temma wiso
 läbbi waiw nende südalamette sees ellada.
 Sedda õnne wäib iggaüks teida, kes agga
 äiete tahkab. Monni inimenne, kes näüb
 et ta wiso ei sa edelasi, ja et teised hopis taette
 jandwad, mötleb küll: jah! nenda peaks
 mo luggu ka allema, kui ma nään teistele
 ollad; agga minust ei sa mitte, ma ollen
 wägga rirkutud, ehk mul on wägga paljo
 keeldusi, ning wägga paljo ikkoli ruid
 wuresid, ja se wäib küll ka ürk wiso arm-
 alle mis teiste kätte antud, mis minna
 ei wai kätte jada. Agga se on ürk tühki
 mötte ja ürk wiso tektud wakkanda minne,
 mioga inimenne piab omma wamat-
 ta süddant ja omma sallatixno meelt wab-
 handada ja omma seest pidelise südalame tu-
 mistust waiqistada. Se keige waelem in-
 menne wäib õnnisteggi käest abbi jada.
 Meie waimne agga lüesuse kogoduse rak-
 wast tähhele pan na, kellele Paulus sedda
 armo pallub, et õnnisteggi wiso läbbi
 waiw nende südalamette sees ellada. Mis
 sügused need ollid? Nennad ollid pagga-
 nad aland, kes lüksid keletumatte wäeraste

Jummalatte juure nenda kui neid saeti.
 Nemmad allid pattused, ei mitte irvapäiniv
 misuggused pattused, kor ma ilma eer
 ning, müljaspiddi aujad, nenda kui mon-
 ned inimmesed on, kor ennast auuualin
 kutte pattude eest hoiduvad, agga süddames
 sedda enam patto armustajadon. väid
 nemmad allid äiete fured pattused, kor
 auuualinno patto teniwtuuse seer ellafid,
 nemmad allid iikid Saelana orjad, kor
 liikha kimmude seer nayo ürrauppuud
 allid, wiikha ja surma lapsed, nenda kui
 Paulus kirjotab. Euf. kor. 2. peat. 1-3. sal-
 mist sadin. Agga segit pärrast pallub tem-
 ma õnnisteggiat et temma nende südda-
 med peaw enne seile illo ahternewat
 ma. Sest temma teadiw wiisfate et nende
 endine pattune luggu teelda mitte ei wela
 nende peäle armo heidmast, ja et ta niid
 et maad temma pole allid pääruud, omma
 neresse pärrast, mis nende eest ka ärrauallatad
 allid, piddi neid omma armo, liigiallemist
 ning arfajamist wäärt aruama.
 Se pärrast ma ei kardda mitte julgeste tunnis-
 tamast, et se keigewaejem ning sautim inmi-
 menne, kor omma lojat ning lummaastajat
 epalle tunnud agga armuwta need, waid om-
 ma liikha linn melega wiikranud ja kuruwar-
 tanud, waib päästetud sada ning armo leida,
 kui ta omma pattust luggu tunneb ning kaht-
 seb ja keigest süddamist õnnisteggiat pole

27
 pörab, ja et ta siis waib sedda õnfat luggu
 kätte sada, et õnnisteggiat ta süddamesse
 tulleb ja ta süddames wõttab ellada, ja nen-
 da temma õnfat arfajamist saab tunda.
 Sest se pattuste söbber ei põlga keddagit,
 ja meie pattune luggu, waesju ning ärra-
 ri. kumime ei wela teelda mitte meie süd-
 damesse tullemast, kui agga meie südda
 teelda täeste tahhab, ning wafto wõttab.
 Sedda waimu meie selgeste temma jannast
 näkha, mis ilmut. kor. 2. peat. 10 salm
 on illopanud: kui kegi minno keäle
 wõttab kuulda, ja wese lahti tekha, selle juur-
 tahhan minna siise minna. Monni waib
 küll mõttelda: se on jo siis wägga keige arfi
 sedda must armo kätte sada! agga kor teab
 kor se ka tõsi on? Tõsi küll armas söbber!
 õnnisteggiat ütleb iuse: et temma muuwi takha,
 kuiid ^{et} wese lahti tekha, kui ta so juures koppu-
 tab, ja et sa tedela hea melega wafto wõttad.
 Keir: need inimmesed, kennel jesu südda-
 mes ellab peauud illo tunnistama, et nem-
 mad epalle mitte temma armo wäärt, ja
 et nemmad epalle mitte õnnisteggiat ennege
 pole tombanud, waid nemmad peauud
 illo tunnistama et temma nende juure
 on tulnud, ja neid ennege pole tombanud.
 Agga unsi nende seast peab üttema: ta on mind

otfinud ja ennele pole toimunud, te on
 minno juure tulnud ja nõudnud mo siidlast
 ennele elomaiaks wotta, ja ni pea kui ta
 näggi et ma teid tahtsin wasta wotta on
 ta ka mo siidlast ennele elomaiaks wot-
 nud. Se te selle armo pole on siw äiete
 tarjane ja liikkine. Temma atsi meid ja
 nõuab meid siidlast, mis temmal ni
 wägga ärralakkutud, jälle omma õnfa
 arfa janiwse siwse jata, ja omma auge
 läita. Selle pärast ärratab temma waim
 immimaste siidlast meid illes, ja kui naced
 on üllwarratud, siw ta hakkab kapputama
 Se kannatamisse kuiw seft lojast, kes immi-
 maste janiwse saab siw hinge ette pandud
 ja temma näggo pealact, ja allatallust jadin
 saab tale nago ette malitad, nenda kui armo
 õppetuse sees temmal on raxitad. Pühha
 waim näitab nenda kui, sormedega temma
 peal ja näitab teidla hingele, ni häwti söi-
 mer kui, lapske, kui ka temma pühhas ella-
 mises, ja isfääraniw temma kannatamis-
 ses õllimäelt kolgatast jadin. Nenda kulu-
 tal pühha waim hingele sedda lojast kui
 õnnisteggiat ja annab hingele teada, et se
 loja kellest ta on ärralakkunud, teidla jälle
 on ärralunnastanud ning õstnud, ja kurra-
 ti waimu seft lahti päästnud, ning müü teidla

iggatseb, ja hea melega teidla tahhab wasta
 wotta, ja siw ning seäl õnfa wotkha. Selle
 juure on siw te üllernaste, et se ka so siidla-
 meste lähkub, ja et so hing selle küwsiwiste
 peab: kas se mees, kelle isko hawatad, ja kelle
 pea werraine, ja kelle käed ning jalkad nael-
 tega läbbi uritad, kelle juuresse higgist ning
 wessest mäijad, kelle peresse raxuatomad
 ja kelle siidla odolaga läbbi piotetud, isko san-
 naga, kas se mees riwipuu külges so ew armas
 on? kas sulle ni fuggune hawatad ning werr-
 sine õnnisteggiat tarwid on? ja kas sa teidla
 sel wisil tahhab wasta wotta ja omma siidlast
 iggawestse araks ta kätte anda? et sa nende
 küwsiwiste peale waiw keigest siidlast meest
 koosta: jah! ma tahhan teidla sel wisil sada
 ja ennast ta ommaks anda. Armo siw
 ärrawallitsen, et so pärast iwwa jään.
 kui se müüd nenda on, ja kui õnnisteggiat
 näab — seft temma watab siidlast meste — et
 se so tõstine nau on, ja et temma kannat-
 tamisse ning surma kuiw sulle ni armi-
 jaks läinud, et sa ei wai mitte ennam
 ilma temmata ollada; siw talleb temma
 oost ning wõttab so siidlast ennele ello-
 wsemeks. Se pärast temma ütteleb kai: kes
 mind armuwab, se on, kellel minno allan-
 damisse, sullast ning kannatamisse näggo
 armas on, kes mind heamelega sel näel ja

1812

Jät wiisil tahkab wafte watta, selle jure tahhan
 minna tulla, olgo temma misuggufest sugust
 tahker, olgo mees, ehk naene, jultane ehk
 wabhat inimenne, kellel agga mo nist,
 mo kauad, hädela, piin on süddamest
 läinud siin, selle jure tahhan minna
 tulla ja ello awfoned tema jure teha.

Sest awfand on näha kust se talle et need
 inimene, kes ennat waggawaruuwad,
 ning na waggadust tarkanoudwad, ja
 selle pärast ni onitto juttust on kuulud,
 ni mitto karnato luggenud ja ni paljo
 on pakuud, ja weel pakuud ehk luggen-
 wad — kui nemmad ni suguste tegude
 peäle lootwad, ja mitte õnnisteggi ennat
 ei ohi — segit pärast süddame polest tar-
 nud ning tühjad ning õnnisteggi awa-
 rüna tuimad on. Nemmad ei wai teida
 onitte temma abua ning alla diirno
 ma seer armatada. Temma siur allan-
 daminne on nende meles wägga alw ning
 fant, nemmad põlgawad teida, ja se on
 nendele mele pakkanduseks. Nemmad kuul-
 wad ennemime sest jurest wägge wafte
 targast gummalast, kui sest alla diirust
 jesusest. Jesus riwti pu külge ep alle mitte
 nende mek pärast, se pärast ei arna
 nemmad ka omma süddamest onitte tem-
 male ello maiaxi; Kas siur on inimene

panna, et nende süddela külme ja surmud on
 ming jäd? Temma on jo se tawfine ello,
 kui ta siur ep alle süddame, kuidas wai siur
 ello seäl olla? Sepärast on se tawfi: kel Jesus
 polle süddame, se on iirw maene surmud
 mees. Agga kust se ometti talle et se gummal
 riwti pu külge monne hingeeer ni ahaas
 lähhäb, et ta teida põlgab? Nemmad on rikad
 ja mil ep alle iiktegi puud. Nemmad ei tunne
 omma pattust luggu mitte, ja nemmad loot-
 wad selle peäl et nemmad wäljewpidli inni-
 meste ees waggad on, gummalat teniwad
 ning et armo õppetur nende peaw on. Nem-
 mad sawad ilma jesuseta ja ilma temma
 armo-ning werneta toime. Kuidas wai
 siur õnnisteggi nende süddamete siiteta-
 ta kui naad teida põlgwad. Jesus tulle kül-
 rea melega, agga iirw päiniv ni suguste
 jure kes omma pattud ja pattust luggu kaht-
 temisega tundwad, agga ni suguste jure
 ei tulle ta mitte, kes omma meles head, äiged
 ja pühkad on. Temma ei paku ennat iiktele-
 gi wägge peäle. Meie peame mättema, et
 se mitte temmale, waiid meile peab arm-
 ollema, kui ta meie süddamest tulle. Ni
 kaua kui meie luggu alles menda on, et
 meie armame, et õnnisteggi meid peab
 tannama kui meie teida wafte watta me

Prory

ei sa meie mitte temma osalõispar. Ni kuuca,
kui meie ep olle weel mitte waimu waeles
ei wai meie ka mitte jesuusega äiete tutuaks
ning temma osalõispar sada. Temma ollab
ne ad jures, kes allandikus ning nõhkutud
waimu on. Kes siis ei takha mitte waeles
pattusew sada, se on, kes omma pattud ja
omma pattust buggu, ei takha tunda, egga
nõhketseda, se ei sa ka õnnisteggiat mitte südda-
mest. Agga need hinged kes ennaft tüeste
waeles tunduad, ja ennaft näwad hoopis
ärakasõnutud ning ilma jesuusega kuuca
alluad, ja selle jures tunduad et naad ühe
ennaft ei wai aitada, need sawad pea seldä
õnne ilma waeuata kätte et jesuuse nendä seldä
damest tulleb. Sest misugused hinged teadwad
et neid misugune wesiene õnnisteggiat tar-
wis lähkäh, ja kui ta nendä süddamette otte
tulleb; siis ei pea rummud ka mitte lihha
ja merrega nää, weid wõtmaad teela hearu-
le- ning nõmaga wasto, mütteldev: olle terwe
tullema, ja lauldev: tutekud korda tannan
sind jesuuse et sa aitas sind!

Kes on tarwis, et ma weel ümra wõrd ütlen,
et ümra ei wai jesuust mu wifil süddamest
sacia egga süddames süddada, kui sel wifil
kuidas ta meid on tunnewtannud. Seel se on
mis pattuete traawtiks, nõmme ning õn-
nistuuse ja kinnitusew tulleb. Pühha waim
ei tunnistagit mu wifil hingele jesuusest kui
sel wifil kuidas ta meid on tunnewtannud

18.
33.
ja selle pattuse süddä, mis patto tundmist
waeuatu, ei takhagit jesuust mu wifil kui
sel wifil ja sel näid, kuidas ta meid on
tunnewtannud; sest et se tunnewtannime
traawtiks ja kinnitusew on. Kui siis
jesuuse süddame otte tulleb, siis ta tulleb ka
sel näid kuidas ta meid wälkand on se
est. Sepärrast ma pean, weel seldä tunnis-
tama: kellel söppetis jesuuse wõrtist alles
alw ning jölle on, ja kes jesuuse allandamist
pölegab, ning juumala sulle häwad ja
seldä wägge ning troosti, mis waeu pat-
tune meist wai tunda weel mitte eitannud
ja neid mitte ei armasta, ühke sannaaga:
kes jesuuse pinast ning kibbedast surmast
ep olle mitte, ep olle weel äiget tundmist
sannud, ja kelle süddä ep olle weel mitte
se läbbi söwsisel ning jädawal wifil
ligutud, se ep olle jesuust weel mitte näi-
nud egga tunnist, ja kui ta waiw ka
innimeste ning inglide xceltega näida
ja allandusew ning inglide tõnistusew
näia, siis ei ep olle tale jesuuse mitte südda-
mes. Agga misugune inimene
waid weel seldä õnne kätte saia, kui
ta jesuuse waimule on meid süddames
rumi annud, temma armo läbbi ümber
pörab, ja omma waeu jesuuse wasto
ärakeisab, ning omma wõkmatte
süddant, ja waiw sei meelt ning omma

Wolff.

3A.

isik-õigust tunneb ja kui üks wae ne
hinnatuse wäät pattune onnast. Iesuse
lõbbi usitad jalgade ette alla. Dab ja tamma
uereer pattude aunders andmistõffid.
ning waaste wõttab. Ja sieläsiinna
sowin, igga ühhele nisuggule inriomas
le. Se see õnniteggia taitkoninna
süddame sowimist õnnast õnnust.

Amen!

Siis ühhele wõttab
Johann von Gott August 1812
Gnorg von Gott
Vullor von der Pörsch. Münsterplatz.